

Wiadomości Adwokatury 22 czerwca 2018 r.

NRA: Zmiana ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej nieefektywna i nieusprawniająca systemu

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej podjęło uchwałę, w której negatywnie oceniło uchwaloną przez Sejm RP ustawę o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Prezydium NRA oceniło ustawę, jako obarczoną taką ilością wad, że jej przyjęcie spowoduje dysfunkcjonalność całego systemu przedsądowej pomocy prawnej. Zdaniem Prezydium zaplanowane zmiany są nieefektywne i nie prowadzą do usprawnienia systemu przedsądowej pomocy prawnej.

Prezydium wylicza, że w ustawie brak jest jasnej i precyzyjnej definicji poradnictwa obywatelskiego – *Warunkiem skorzystania z nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – jeśli ma to być inna dziedzina niż poradnictwo prawne – nie może być niemożność poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej* – czytamy w uchwale. Adwokaci tłumaczą, że „przyjęte zmiany w sposób nieuzasadniony prowadzą do faworyzowania organizacji pozarządowych w procesie pozyskiwania punktów pomocy i to w sytuacji, gdy większą efektywnością ekonomiczną wykazują się porady prawne udzielane przez profesjonalistów: adwokatów i radców prawnych”.

Prezydium NRA wskazuje również, że ustawa powinna precyzyjnie określać krąg osób uprawnionych do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego. Prezydium postuluje o wprowadzenie rozsądnego kryterium dochodowego, tak, by nieodpłatna pomoc prawna trafiała do osób rzeczywiście jej potrzebujących, a system finansowany ze środków publicznych nie stanowił nieuczciwej konkurencji dla działalności zarobkowej obywateli wykonujących zawód adwokata czy radcy prawnego.

Prezydium NRA przypomina nadto, że w trakcie prac nad ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030) zgłaszało postulaty wskazujące na zagrożenia i dysfunkcjonalność przyjmowanych rozwiązań, które niestety w większości zostały zignorowane. Interes publiczny i słuszny interes obywateli nakazuje wsłuchanie się w głos środowiska adwokackiego, posiadającego największe doświadczenie w świadczeniu pomocy prawnej obywatelom, o co Prezydium NRA postuluje do Senatu RP.

[Czytaj uchwałę Prezydium NRA nr 79/2018](#)

Adwokaci Gutowski i Kardas: Jak zepsuć proces cywilny

Tajemnica adwokacka to nie jest przywilej prawników, lecz prawo strony - przypominają adw. prof. Maciej Gutowski i adw. prof. Piotr Kardas we wspólnym artykule, który ukazał się 19 czerwca w "Rzeczpospolitej".

Artykuł nosi tytuł "Jak zepsuć proces cywilny" i jest krytyczny do projektu ustawy z 17 maja 2018 r. o zmianie ustawy kodeksu postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw przedstawiony przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Projekt wprowadza możliwość zwolnienia świadka występującego w

postępowaniu cywilnym z tajemnicy służbowej i zawodowej lub związanej z pełnieniem funkcji.

[\(czytaj artykuł\)](#)

Red. Tomasz Pietryga laureatem nagrody „Złota Waga”

Red. Tomasz Pietryga, zastępca redaktora naczelnego „Rzeczpospolitej”, został laureatem nagrody przyznawanej dziennikarzom przez Adwokaturę Polską „Złota Waga”. Wyróżniono go za wszechstronne kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.

Uroczystość wręczenia nagrody miała miejsce w Centrum Prasowym PAP w Warszawie.

Gości przywitał adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej. Powiedział, że tegoroczny Laureat został uhonorowany za swój wkład w edukację społeczeństwa w kwestiach związanych z prawem i praworządnością. Wsparcie środowiska dziennikarskiego w edukacji prawnej jest cenne dla Adwokatury, która ze swojej strony angażuje się w takie akcje, jak Tydzień Konstytucyjny, Tydzień Pomocy Prawnej Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem i w lokalne akcje prowadzone lub wspierane przez okręgowe rady adwokackie. Prezes NRA podkreślał, że ważne jest, by wskazywać społeczeństwu, że warto korzystać z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Badania pokazują, że zaledwie 38 proc. społeczeństwa polskiego korzysta i poszukuje pomocy prawnej, a tylko znikoma część korzysta z pomocy sądowej.

Adw. Jacek Trela przypomniał też, że Adwokatura Polska obchodzi jubileusz 100-lecia i w ramach obchodów podejmuje inicjatywy, których celem jest pokazanie roli adwokatów w społeczeństwie. Temu m.in. poświęcony był konkurs na esej dla uczniów, który wygrała uczennica Liceum Ogólnokształcącego z Poznania za pracę przybliżającą postać adw. Stanisława Hejmowskiego.

Prezes NRA podziękował jeszcze raz laureatowi za jego pracę, podkreślając, że środowisko adwokackie ceni jego krytycyzm nasączony obiektywizmem. Zachęcał też, by ta nagroda nie była powodem dawania taryfy ulgowej adwokatom podczas wywiadów.

Laudację przeczytał adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA.

[\(czytaj laudację\)](#)

Red. Pietryga podziękował za wyróżnienie, podkreślając, że to dla niego zaszczyt. Wspominał swoje pierwsze spotkania w zawodzie z adwokatami, gdy prezesem NRA był adw. Stanisław Rymar. Przy pierwszym spotkaniu podziwiał sposób, w jaki wystawiają się adwokaci i nabrał przekonania, że zawód adwokata jest niezwykły, że to nie tylko profesja, ale coś, co wypełnia życie. – Dziś mamy różne spojrzenia na rzeczywistość, ale szacunek pozostał – podkreślił. Dodał, że jego brat miesiąc temu został adwokatem. Zapewnił, że dołoży starań, by nadal prowadzić głęboką debatę o państwie i prawie.

Prezes Trela przypomniał, że pomysłodawcami nagrody „Złota Waga” są Stanisław Rymar, Agnieszka Metelska i śp. Stanisław Mikke. Na sali obecni byli sędzi TK Stanisław Rymar i adw. Metelska, która podzieliła się wspomnieniem dnia, w którym powstała idea przyznawania nagrody dziennikarzom. Nazwa nagrody to pomysł pani mecenas.

Wyróżnienie przyznawane przez Adwokaturę Polską otrzymali dotychczas redaktorzy: Marta Piątkowska, Jan Ordyński, Anna Godzwon, Stanisław Podemski, ks. Remigiusz Sobański, Monika Olejnik, Maciej Iłowiecki, Małgorzata Ziętkiewicz, Wojciech Tumidalski, Ewa Usowicz, Krzysztof Sobczak, Piotr Pytlakowski, redaktor Jadwiga Sztabińska, red. Małgorzata Mikulska-Rembek, red. Bogusław Chrobot, Ewa Ivanova i Anna Krzyżanowska.

W ubiegłym roku statuetkę otrzymał red. Łukasz Starzewski.

Ojciec prof. Jan Kłoczowski OP odznaczony „Adwokaturą Zasłużonym”

18 czerwca br. w Klubie Adwokatów im. Janiny Ruth Buczyńskiej odbyło się uroczyste nadanie ojcu prof. Janowi Andrzejowi Kłoczowskiemu OP odznaczenia „Adwokatura Zasłużonym”. Ojciec Kłoczowski od wielu lat wspiera Adwokaturę i często uczestniczy w wielu uroczystościach, w tym tych organizowanych w Klubie Adwokatów.

Odnaczenie Ojcu Kłoczowskiemu wręczyli adw. prof. Piotr Kardas, wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej oraz adw. Stanisław Kłys, członek NRA. Dziękując za wyróżnienie, dominikanin powiedział, że traktuje je nie tylko jako wyraz uznania i przyjaźni, ale również zadanie i misję. W charakterystycznym dla siebie stylu, pełnym mądrości, poczucia humoru i erudycji, o. Kłoczowski powiedział, czym jest dla niego zawód adwokata, siebie natomiast nazwał adwokatem adwokatów. Głos zabrali także znamienici goście, w tym Adam Zagajewski, który przeczytał zadedykowany Ojcu Kłoczowskiemu wiersz.

Dzięki staraniom adw. Stanisława Kłysa uroczystość została zwieńczona częścią artystyczną. Jerzy Trela przedstawił aktorską interpretację teksów poetyckich, między innymi Tadeusza Różewicza i Czesława Miłosza.

Tradycją w Klubie Adwokatów stały się okolicznościowe koncerty. W dedykowanym ojcu Kłoczowskiemu występie udział wzięli kwartet w składzie: Agnieszka Bugla - I skrzypce, Krzysztof Katana - II skrzypce, Damian Kułakowski - altówka, Krzysztof Sadłowski - wiolonczela. Razem z nimi wystąpili także Grzegorz Doniec OP (klarnet) i Dymytro Holovenko (gitara klasyczna).

Organizatorzy dziękują wszystkim gościom za przybycie. Przede wszystkim natomiast ojcu Janowi Andrzejowi Kłoczowskiemu za Jego przyjaźń i wsparcie, które daje wielką radość i prawdziwy zaszczyt.

Dziekan ORA w Opolu adw. Marian Jagielski uhonorowany statuetką "Przyjaciel Fundacji" DFOZ

Podczas gali jubileuszowej 25-lecia Diecezjalnej Fundacji Ochrony Życia w Opolu wręczono 41 osobom i instytucjom statuetki „Przyjaciel Fundacji”. Wśród uhonorowanych znalazł się adw. Marian Jagielski, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Opolu.

Uroczystość odbyła się 17 czerwca 2018r. w auli wydziału teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. W jej trakcie zaprezentowano film o działalności DFOZ, a następnie prezydent Opola Arkadiusz Wiśniewski, wicewojewoda Wioletta Porowska, wicemarszałek Roman Kolek wystąpili z przemówieniami.

Serdecznie gratulujemy Panu Dziekanowi.

NRA mecenasem edukacji prawniczej

Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa Elsa Poland przyznało Naczelnej Radzie Adwokackiej tytuł „Mecenas edukacji prawniczej”.

Statuetkę 20 czerwca odebrał adw. Przemysław Rosati, członek NRA, podczas gali, która poprzedziła rozpoczynający się dwudniowy kongres „Prawo dla odpowiedzialności”.

Podczas gali zaprezentowano wyniki badań „Studenci prawa w Polsce”.

Jednym z panelistów kongresu z ramienia NRA jest adw. Bartosz Grohman, członek NRA. Podczas kongresu poruszana jest tematyka społecznej odpowiedzialności biznesu, która jest omawiana nie tylko w kontekście dobrych praktyk, lecz także relacji między odpowiedzialnością społeczną a prawem zachęcającym do świadomego działania

na rzecz społeczności lokalnych, środowiska naturalnego oraz struktury wewnętrznej i efektywności firm. Przedstawiciele organizacji pozarządowych, firm, instytucji publicznych oraz środowiska prawniczego mówią między innymi o społecznej odpowiedzialności w sferze wewnętrznej, działalności na rzecz społeczności lokalnych, ochrony środowiska oraz współpracy między sektorami.

Naczelna Rada Adwokacka od wielu lat jest partnerem naukowym Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa ELSA Poland.

Międzynarodowa konferencja o rządach prawa 26 czerwca

Centrum Prawa Amerykańskiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego zaprasza na Polsko-Amerykańską konferencję poświęconą rządowi prawa, która odbędzie się 26 czerwca 2018 r. w Collegium Iuridicum II w Warszawie.

Udział w konferencji jest bezpłatny. Formularz rejestracyjny i więcej informacji znajduje się na stronie: www.cpa20.wpja.uw.edu.pl

W czasie konferencji przewidziane jest tłumaczenie symultaniczne. Osoby, które nie będą mogły wziąć osobistego udziału, mogą śledzić przebieg konferencji na żywo na stronie ([link do streamingu](#))

Do udziału w konferencji zostali zaproszeni wybitni eksperci ze Stanów Zjednoczonych, z Polski oraz z innych krajów, którzy będą dyskutować, m.in.: o rozwoju, definicji i znaczeniu państwa prawa; trójpodziale władzy; roli sądów i samorządów lokalnych w państwie prawa.

W załączeniu program konferencji, która będzie zwieńczeniem obchodów dwudziestej rocznicy powstania Centrum Prawa Amerykańskiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

([zobacz program](#))

Konferencja odbędzie się w Collegium Iuridicum II (ul. Lipowa 4, Warszawa, Aula A3), początek godzina 9.30

Obrady Porozumienia samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych

W dniu 18 czerwca 2018 r. w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie odbyły się kolejne plenarne obrady Porozumienia samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych. Posiedzeniu przewodniczył Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adwokat Jacek Trela. Naczelna Rada Adwokacka była reprezentowana także przez adwokata Przemysława Rosati, członka NRA - sekretarza porozumienia.

Przedmiotem obrad była dyskusja w sprawie podjętej przez Komisję Budżetu i Finansów Senatu RP inicjatywy ustawodawczej regulującej działalność kancelarii odszkodowawczych. W toku dyskusji przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej wskazali, że świadczenie pomocy prawnej ustawowo zarezerwowane jest dla adwokatów i radców prawnych, a wykonywanie tych zawodów prawniczych obwarowane jest szeregiem wymogów, w tym legitymowaniem się zdaniem egzaminem państwowym, posiadaniem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, utrzymywaniem wysokiego poziomu wiedzy prawniczej, przestrzeganiem oraz egzekwowaniem zasad etyki, a przede wszystkim obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. Podczas dyskusji omówiono projekt ustawy regulującej działalność kancelarii odszkodowawczych wskazując, że proponowane rozwiązania pod pozorem rozwiązań mających służyć poszkodowanym, w rzeczywistości będą niosły za sobą odwrotny skutek.

Odbyła się także dyskusja nad zmianami w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Porozumienie samorządów zawodowych i stowarzyszeń prawniczych omówiło także sytuację prawną części sędziów Sądu Najwyższego, którzy do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym ukończyli 65 rok życia albo ukończą 65 rok życia w okresie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustaw i złożyli oświadczenie o woli dalszego zajmowania stanowiska.

Porozumienie Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych zostało zawarte 24 września 2015 r. w Warszawie. Celem jest ich stała współpraca, wspólne zabieranie głosu w sprawach dotyczących sądownictwa i zawodów prawniczych. Porozumienie skupia przedstawicieli środowisk adwokatów, asystentów sędziów, doradców podatkowych, komorników sądowych, kuratorów sądowych, notariuszy, prokuratorów, radców prawnych, referendarzy sądowych, sędziów, urzędników i pracowników administracji sądowej oraz przedstawicieli innych zawodów i środowisk prawniczych. Przewodniczącym Porozumienia jest adwokat Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, sekretarzem Porozumienia jest adwokat Przemysław Rosati, członek Naczelnej Rady Adwokackiej.

[\(relacja w formacie pdf\)](#)

NRA partnerem Kongresu „Prawo dla odpowiedzialności”

W dniach 20-21 czerwca Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poland, przy wsparciu Naczelnej Rady Adwokackiej zorganizowało Kongres „Prawo dla odpowiedzialności”. W dniu 21 czerwca odbyła się dyskusja panelowa nt.: „Pomoc prawna pro bono jako działanie odpowiedzialne społecznie”.

Wśród panelistów w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej zasiadł adw. Bartosz Grohman, członek NRA.

Dyskusję rozpoczął dr Filip Czernicki z Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych, który omówił

obecną sytuację wsparcia projektów pro bono. Omówił trendy legislacyjne i prace zmierzające do poprawy dostępu do pomocy pro bono.

Następnie głos zabrał dr Piotr Kładoczny z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, który podziękował organizatorom za dostrzeżenie problemu. Podziękował też samorządom prawniczym za ich wkład w promowanie pomocy pro bono i zachęcanie członków samorządu do wspomagania potrzebujących. Nadmieniał, że stopień skomplikowania norm prawnych wymusza konieczność wyszukiwania kancelarii specjalizujących się w danych dziedzinach, aby pomoc dla potrzebujących była trafna i skuteczna. Przybliżył problemy wynikające z pomocy prawnej w terenie, gdzie trzeba prowadzić sprawę sądową poza dużymi ośrodkami - kwestie kosztów dojazdu i poświęcenia temu większych ilości czasu. Wspomniał też, że stosunkowo łatwiej zaprosić do projektów pro bono większe kancelarie, albowiem te z reguły mają bardziej rozbudowane struktury, które umożliwiają skuteczniejszą pomoc przy zaangażowaniu konkretnych prawników desygnowanych do danego projektu. Omówił sposoby współpracy Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka z mniejszymi kancelariami.

Następnie głos zabrała Anna Włodarczyk z Centrum Pro Bono. Omówiła zagadnienie NGO jako beneficjentów bezpłatnej pomocy prawnej. Szczegółowo opisała działalność Centrum Pro Bono i ich zaangażowanie w poszczególne projekty.

Z kolei adw. Bartosz Grohman omówił kwestię spojrzenia samorządów prawniczych na pomoc prawną pro bono. Wskazał, iż Adwokatura Polska ma bogate tradycje w udzieleniu takowej pomocy. Wspomniał lata 70-te i 80-te, kiedy wybitni adwokaci w całej Polsce za darmo angażowali się w pomoc robotnikom i działaczom KOR, najczęściej w kościołach, udzielając darmowych porad tłumnie oczekującym petentom. Opowiedział w jaki sposób Adwokatura wychodziła naprzeciw oczekiwaniom społecznym i sama organizowała dni darmowej pomocy prawnej. Przypomniał zaangażowanie adwokatów w sprawy pro bono, ale też wskazał na związane z tym poświęcenia. Prowadzenie spraw pro bono jest czasochłonne, kosztem pracy zarobkowej i utrzymywania kancelarii. Podkreślił też problem zawyżonych kosztów opłat sądowych, które zniechęcają do prowadzenia spraw pro bono. Jaki jest sens prowadzenia sprawy pro bono, skoro

same opłaty sądowe pobierane przez Państwo przeczą idei wspierania potrzebujących. Przy okazji mec. Grohman skrytykował system pobierania opłat z tytułu wpisów sądowych. Opisał rozwiązania amerykańskie, gdzie procesy wytacza się bez jakichkolwiek opłat. Nadmienił, że dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie przymusu adwokacko-radcowskiego, co eliminowałoby sprawy, które do prowadzenia w sądzie się nie kwalifikują. Omówił też obecne rozwiązania dotyczące systemu bezpłatnej pomocy prawnej, krytykując je zarazem jako mało efektywne. Wskazał, że prowadzenie ciekawych spraw pro bono może być dobrą propozycją dla młodszych adwokatów, którzy chcą wykorzystać swoje doświadczenia, a zarazem zbudować silniejszą pozycję na coraz bardziej wymagającym rynku usług prawnych. Jako dobry przykład zaangażowania pro bono większych kancelarii przypomniał sprawę zwalczania pojęcia „polskie obozy śmierci”.

Z kolei dr Dariusz Filipek z Kancelarii Filipek & Kamiński - laureat nagrody Prawnik Pro Bono 2017 - omówił powołanie jakie każdy prawnik powinien posiadać, aby z pasją praktykować prawo i pomagać potrzebującym. Porównał zawód prawnika do misji, która ma większy cel, aniżeli zarabianie pieniędzy. Opisał swoje doświadczenia w zakresie niesienia pomocy pro bono. Skupił się na dostrzeganiu potrzeb człowieka.

Dyskusję podsumował dr Filip Czernicki zachęcając wszystkich do zaangażowania w projekty pro bono.

Relacja ze Zgromadzenia Izby Opolskiej

Coroczne Zgromadzenie Sprawozdawcze Izby Adwokackiej w Opolu odbyło się w dniu 16 czerwca 2018 r. w Auli Głównej Uniwersytetu Opolskiego.

W Zgromadzeniu udział wzięli goście z adw. Jackiem Trelą, prezesem NRA na czele oraz adw. Henryk Stabla, skarbnik NRA i jednocześnie opiekun Izby Adwokackiej w Opolu.

Zgodnie z przyjętym porządkiem obrad po wyłonieniu Prezydium Zgromadzenia oraz powołaniu komisji mandatowej, skrutacyjnej i wnioskowej głos zabrał Prezes NRA, który przedstawił obecną sytuację Adwokatury oraz przedstawił działania Naczelnej Rady Adwokackiej. Wiele uwagi poświęcił również obchodom jubileuszowym 100-lecia Odrodzonej Adwokatury Polskiej oraz tematyce związanej z aplikacją adwokacką.

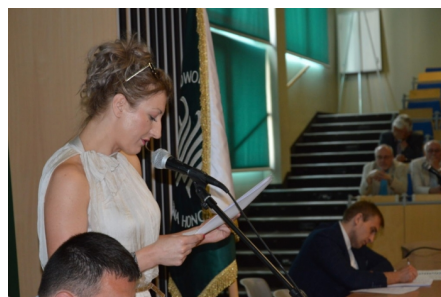
Następnie sprawozdania złożyli: dziekan ORA w Opolu adw. Marian Jagielski, wicedziekan – kierownik Szkolenia Aplikantów Adwokackich oraz Doskonalenia Zawodowego adw. Cezary Goryszewski, skarbnik adw. Andrzej Sieradzki. Swoją działalność przedstawili również prezes Sądu Dyscyplinarnego adw. Mirosław Semeniuk, rzecznik dyscyplinarny adw. Tomasz Sak. Uczestnicy Zgromadzenia wysłuchali również adw. Alicji Dzik jako przedstawicielki Komisji Rewizyjnej.

Uczestnicy Zgromadzenia zatwierdzili sprawozdanie Okręgowej Radzie Adwokackiej w Opolu oraz udzielili jej absolutorium.

Szczególnie istotnym zagadnieniem o jakim dyskutowano podczas Zgromadzenia była kwestia związana z prowadzeniem przez ORA w Opolu szkolenia aplikantów adwokackich oraz o problemy z tym związane. ORA w Opolu obserwuje bowiem tendencję wskazującą na spadek zainteresowania aplikacją adwokacką. W roku 2018 w Izbie aplikuje zaledwie 37 osób. Mając na uwadze założenia programowe kreowane przez NRA oraz wysokość opłaty za aplikację adwokacką przedstawianą corocznie przez Ministra Sprawiedliwości, ORA w Opolu jest w niełatwej sytuacji. Starając się o pozyskanie bardzo dobrych wykładowców aplikacji adwokackiej musi bardzo restrykcyjnie, a wręcz oszczędnie dysponować środkami finansowymi przeznaczonymi na ten cel. Dlatego też, podczas dyskusji bardzo często występował kierownik szkolenia adw. Cezary Goryszewski, który wyjaśniał zaistniałą sytuację oraz przedstawił plan oszczędnościowy dotyczący funduszu aplikacji adwokackiej. Zaapelował także, aby stworzyć przy NRA fundusz pomocy dla mniejszych Rad, z którego w razie trudnej sytuacji finansowej Rady mogłyby korzystać. Problem organizacyjno-finansowy dotyczy bowiem wyłącznie mniejszych izb. Zgromadzenie udzieliło poparcia dla wniosku adw. Cezarego Goryszewskiego, czego skutkiem stała się podjęta uchwała w tym przedmiocie.

Po zakończonej dyskusji wystąpił ponownie dziekan adw. Marian Jagielski, który z wielkim smutkiem poinformował o członkach Izby którzy zmarli w 2017 roku. Zgromadzenie uczciło zmarłych minutą ciszy.

Z uwagi na fakt, iż rok 2018 jest rokiem podwójnych jubileuszy: 100-lecia Odrodzonej Adwokatury Polskiej oraz 65-lecia Izby Adwokackiej w Opolu dziekan ORA w Opolu przedstawił program uroczystości w Izbie tj.: XXIX Ogólnopolska Spartakiada Prawników organizowana w Opolu w dniach 12-16 września, Gala Jubileuszowa 65-lecia Izby Adwokackiej w Opolu - 20 października, przegląd kina prawniczego, wystawa organizowana wspólnie z Archiwum Państwowym, konfrontacje teatralne oraz ogólnopolska konferencja naukowa planowana na listopad.

Bydgoszcz: konferencja "Język(i) w prawie"

Jakie możliwości daje prawnikowi praca biegłych językoznawców i tłumaczy przysięgłych? Jakie kompetencje powinny posiadać te osoby? Jak efektywnie wykorzystać ich pracę w praktyce prawniczej? To tylko niektóre z pytań, na które poszukiwano odpowiedzi w trakcie konferencji pn. "Język(i) w prawie", która odbyła się 11 czerwca w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy.

Do udziału w wydarzeniu zaproszeni zostali badacze z różnych ośrodków krajowych (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Instytut Języka Polskiego PAN w Warszawie) i zagranicznych (Uniwersytet Europejski Viadrina) – leksykografowie, biegli sądowi w zakresie językoznawstwa, tłumacze przysięgli oraz sędziowie.

Celem konferencji było z jednej strony ukazanie środowiskom prawniczym zasad przeprowadzania wykładni językowej oraz sposobów krytycznego korzystania ze słowników; z drugiej zaś – ukazanie możliwości wykorzystania pracy biegłych językoznawców i tłumaczy przysięgłych w codziennej pracy prawnika.

Konferencję zorganizowali: Stowarzyszenia Sędziów Polskich "Iustitia", oddział w Bydgoszczy, Związek Prawników Polskich z siedzibą w Bydgoszczy, Izba Adwokacka w Bydgoszczy oraz Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego.

Szczegółowy program konferencji: ([zobacz program](#))

Fot. Przemysław Obarski

Wymiar sprawiedliwości dla dzieci - relacja

W procesach sądowych nieletnich udział obrońcy z urzędu powinien być obligatoryjny, zaś obrońcom nieletnich potrzebne są szkolenia dot. specyfiki tych

postępowań - to wnioski z konferencji „Mój prawnik, moje prawa - wymiar sprawiedliwości dla dzieci”, która odbyła się 22 maja w Warszawie.

Organizatorami byli Komisja Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej oraz Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

Konferencję otworzyli adw. Justyna Metelska, przewodnicząca Komisji Praw Człowieka przy Naczelnej Radzie Adwokackiej i dr Piotr Kładoczny, przedstawiciel Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Wyniki badań HFPC i innych partnerów zagranicznych projektu „My lawyer, my rights” przedstawili adw. Katarzyna Wiśniewska i adw. Marcin Wolny z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

[\(czytaj dokument\)](#)

W krajach Unii Europejskiej rocznie prowadzonych jest milion postępowań sądowych wobec dzieci, nie ma jednak jednolitego standardu gwarancyjnego. Różnice dotyczą wieku, w jakim dziecko może być sądzone jak dorosły (w Wielkiej Brytanii nawet 10-latkowie, w Polsce 17-latkowie, w pewnych sytuacjach także 15-latkowie), a także roli prawnika.

W Polsce wyraźnie rośnie liczba nieletnich w procesach sądowych, państwo staje się coraz bardziej opiekuńcze. Ok. 70-80 proc. nieletnich w procesach sądowych to chłopcy. Najmłodsze dziecko w systemie miało 5 lat, średni wiek to 14-15 lat.

W wywiadach nieletni podkreślali brak wyjaśnienia, jakie prawa im przysługują, narzekali również na to, że pełnomocnicy nie tłumaczą im, na jakim etapie jest ich proces. Do pierwszego kontaktu nieletniego z obrońcą dochodzi najczęściej na sali sądowej. Zazwyczaj adwokaci czy radcy prawni nie przyjeżdżają do nieletnich do ośrodków wychowawczych, co powoduje, że w większości z nich nie ma wyznaczonych osobnych pomieszczeń na poufną rozmowę z obrońcą.

Nieletni pozytywnie oceniali sędziów rodzinnych. Dzieci wyznają też, że czują się osamotnione, mają poczucie, że nikt nie kieruje się ich subiektywnym interesem. Adwokatów z wyboru wybierają dla nich rodzice, co powoduje, że w

przekonaniu dziecka obrońcy kierują się zdaniem rodziców, co dziecko niekoniecznie może uznawać za swoje.

W odpowiedziach na pytania ankietowe respondenci podkreślali potrzebę szkoleń dla prawników oraz dla pracowników placówek dla nieletnich, którzy z kolei nie w pełni rozumieją rolę obrońcy.

Mecenas przypomnieli, że Komisja Praw Człowieka przy NRA wraz z Helsińską Fundacją Praw Człowieka przeprowadzili szkolenia nt. dostępu do obrońcy dla nieletnich, z których skorzystało ok. 150 adwokatów.

Gościem specjalnym konferencji był dr Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich, który opowiedział o działaniach, jakie biuro RPO podejmuje na poziomie legislacyjnym oraz praktycznym. W szczególny sposób rzecznik koncentruje wysiłki na kwestiach legislacyjnych. Interweniuje też, gdy zgłaszane są nadużycia wobec nieletnich w systemie i dba o przestrzeganie standardów.

W pierwszym panelu, moderowanym przez adw. Katarzynę Wiśniewską, omawiano standardy międzynarodowe postępowania wobec nieletnich w procesach sądowych. Prof. dr hab. Ireneusz Kamiński z Instytutu Nauk Prawnych PAN, zwrócił uwagę, że większy zakres ochrony praw nieletnich dają instytucje Unii Europejskiej a nie sama Europejska Konwencja Praw Człowieka.

Z kolei prof. Małgorzata Wąsek-Wiaderek z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego mówiła o unijnych standardach dotyczących obrony obywatelskiej dla dzieci już podczas przesłuchania, okazania, zatrzymania i w samym postępowaniu karnym.

Dr Piotr Karlik z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zwracał uwagę na problem reprezentowania w sądzie przez rodziców, dzieci które występują w postępowaniu w charakterze pokrzywdzonego. Nie powinno do tego dochodzić szczególnie w przypadku procesów przeciwko jednemu z rodziców. Zdarza się też - niestety - że kuratorami procesowymi dziecka są nauczyciele, członkowie lub przyjaciele rodziny, osoby bez wykształcenia prawniczego. Nie wiedzą oni, jakie kroki prawne mają podjąć, potrzebują pomocy profesjonalnego pełnomocnika.

W drugim panelu, którego moderatorką była adw. Patrycja Dyluś-Borczyńska, członkini Komisji Praw Człowieka przy NRA, rozmawiano o praktycznych aspektach postępowań z udziałem dzieci.

O pomocy, jaką są infografiki w pracy z nieletnimi mówiła dr hab. Lucyna Talejko-Kwiatkowska prof. nadzwyczajny Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Przedstawiła ona przykłady broszurek edukacyjnych i informujących, przedstawiając zalety takiej formy komunikowania skomplikowanych treści.

Uczestnicy panelu podkreślali, jak ważny jest udział pełnomocnika w postępowaniach z udziałem nieletnich, który powinien być obligatoryjny. Zwracano uwagę, że niejednokrotnie, choć nieletni jest pouczany o przysługującym mu prawie do poproszenia o obrońcę z urzędu, nie rozumie tego pouczenia ani wagi pomocy prawnej, jaką mógłby uzyskać.

Dużym zainteresowaniem cieszyło się wystąpienie sędzi rodzinnej Doroty Hildebrand-Mrowiec, prezes Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce, która mówiła o swoich doświadczeniach. Przekonywała, że sędziowie mają na uwadze dobro nieletniego, co nie zawsze oznacza brak zastosowania środka. Niekiedy skierowanie nieletniego w porę do placówki wychowawczej jest najlepszą formą pomocy. Sędzia podkreślała, że sąd rodzinny ma cały katalog środków wychowawczych a skierowanie nieletniego do ośrodka wychowawczego niekoniecznie jest karą, lecz szansą.

S. Hildebrand-Mrowiec zgadzała się z przedmówcami co do konieczności udziału profesjonalnego pełnomocnika w procesie sądowym z udziałem nieletniego. Apelowała jednak, by adwokat nie ograniczał się do radzenia nieletniemu „nie przyznawaj się”. Jej zdaniem powinien on poznać przyczyny zachowania i czynów nieletniego. Zachęcała, by adwokaci odwiedzali ośrodki wychowawcze, poznawali ich realia i personel. Jej zdaniem, ważne jest też, by personel tych ośrodków miał szkolenia z wiedzy o tym jaka jest rola pełnomocników.

Radca prawny Anna Kaczyńska z Komisji Praw Człowieka Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi podkreślała, jak ważna jest możliwość wysłuchania dziecka przez pełnomocnika. Mówiła też o konieczności wprowadzenia specjalizacji dla prawników, którzy podejmują się obrony

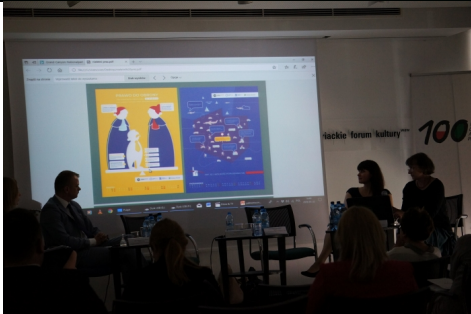
nieletnich. Konieczna jest wiedza z podstaw psychologii dziecięcej i pedagogiki.

Jako ostatnia wystąpiła z prelekcją psycholog Alicja Budzyńska z Fundacji Dajemy Dzieciom Się. Zastrzegła, że Fundacja nie jest od tego, by „bronić” dzieci przed wymiarem sprawiedliwości. Jej zadaniem jest pomoc dzieciom, które wpadają w kłopoty głównie ze względu na zaburzone poczucie bezpieczeństwa i więzi międzyludzkich. Jeśli żyją we frustracji i stresie, to są nie tylko sprawcami, lecz także ofiarami. Prelegentka podkreślała znaczenie budowania przez prawników zaufania między pełnomocnikiem a nieletnim.

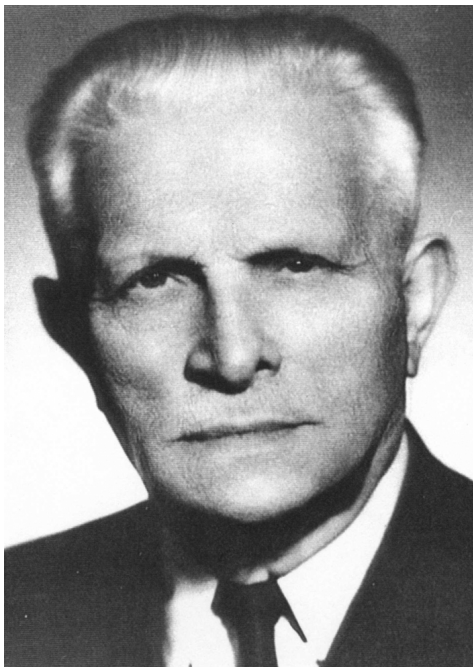

Zdarzyło się dziś... 17 czerwca

17 czerwca 1963 roku zmarł adw. Michał Kulczycki (1886-1963), prezes NRA w latach 1946 - 1951 oraz 1956-1959.

Już w latach szkolnych był zaangażowany w sprawy publiczne - jako uczeń gimnazjum filologicznego w Warszawie w 1905 roku uczestniczył w strajku szkolnym. Prawo studiował na uniwersytecie w Doparciu (dziś Tartu w Estonii). W latach 1912-1917 przygotowywał się do zawodu u adwokata Jana Ołtarzewskiego w Winnicy na Podolu. W 1923 r. wpisany został na listę adwokacką z siedzibą w Warszawie. Wojnę spędził w Warszawie, wykonując zawód adwokata, który kontynuował po wojnie. Był też radcą prawnym elektrowni warszawskiej oraz zakładów energetycznych.

W 1945 r. objął obowiązki przewodniczącego tymczasowego zarządu Izby Adwokackiej w Warszawie, a w styczniu 1946 r. minister sprawiedliwości powołał go na stanowisko prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej. Był jednym z założycieli Zrzeszenia Prawników Demokratów, przekształconego potem w Zrzeszenie Prawników Polskich. W warszawskim środowisku prawniczym cieszył się szacunkiem. Od lat czterdziestych był inwigilowany przez UB.

W kwietniu 1951 r. decyzją ministra sprawiedliwości został odwołany ze stanowiska prezesa NRA. Po wydarzeniach polskiego Października, 21 października 1956 r. powrócił na fotel prezesa NRA i zajmował go do czerwca 1959 r. Przyczynił się do wznowienia czasopisma adwokatury „Palestra” oraz zwołania Pierwszego Ogólnopolskiego Zjazdu Adwokatów w 1959 r.

Zmarł 17 czerwca 1963 r. w Warszawie. Został pochowany na cmentarzu Powązkowskim, obok syna Andrzeja, żołnierza AK, który zginął podczas Powstania Warszawskiego

Zdarzyło się dziś... 18 czerwca

18 czerwca 1938 r. Zarząd Główny Związku Adwokatów Polskich wyraził zaniepokojenie z powodu przygotowań Niemiec hitlerowskich do wojny i wezwał polskich adwokatów, aby na wypadek wojny byli gotowi do odparcia zamachu na najistotniejsze prawa narodu polskiego.

W dniach 18-21 czerwca 1945 roku odbył się tzw. proces szesnastu. Proces polityczny przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, przeprowadzony w Moskwie przed Kolegium Wojskowym Sądu Najwyższego ZSRR, miał zdyskredytować legalne władze RP w społeczeństwie i w oczach światowej opinii publicznej.

Na początku 1945 roku polscy politycy podziemia zostali zaproszeni przez gen. Iwana Sierowa do rozmów na temat ustaleń jałtańskich dotyczących rządu „jedności narodowej”. W dniach 27-28 marca po przybyciu do Pruszkowa delegacja polska została aresztowana, przewieziona do Moskwy i poddana śledztwu. Wśród aresztowanych znalazło się pięciu adwokatów: Adam Bień, Józef Chaciński, Stanisław Mierzwa, Antoni Pajdak i Zbigniew Stypułkowski. Pozostali to: J. S. Jankowski (delegat rządu i wicepremier na kraj), gen. L. Okulicki (ostatni Komendant Główny AK, wówczas pełniący funkcję Komendanta Głównego organizacji „NIE”), Kazimierz Pużak (przewodniczący Rady Jedności Narodowej), Józef Stemler-Dąbski (wiceminister Departamentu Informacji Delegatury RP na Kraj, pełniący funkcję tłumacza), Stanisław Jasiukowicz, Kazimierz Kobyłański, i Aleksander Zwierzyński, Franciszek Urbański, Kazimierz Bagiński, Eugeniusz Czarnowski, Stanisław Michałowski oraz zatrzymany na dworcu kolejowym w Piotrkowie Trybunalskim Bolesław Biega.

Po porwaniu delegacji szef departamentu Spraw Wewnętrznych Delegatury Rządu Stefan

Korboński (adwokat) przekazał tę informację do Londynu. O interwencję zabiegali również ambasador w Wielkiej Brytanii Edward Raczyński oraz ambasador w USA Jan Ciechanowski. Władze ZSRR wyparły się porwania. Dopiero 3 maja ZSRR przyznał się do aresztowania Polaków i oskarżenia ich o działalność dywersyjną wobec Armii Czerwonej.

W czerwcu Prezydent RP na Uchodźstwie próbował jeszcze interweniować u Prezydenta USA Harrego Trumana i premiera Wielkiej Brytanii Winstona Churchilla. 19 czerwca 1945 roku Rząd RP w Londynie wydał oświadczenie, które głosiło m.in. że: *za działalność patriotyczną na własnej ziemi przy użyciu podstępów pociągnięte zostały przed sąd obcego państwa, wyłonione i uznane przez społeczeństwo władze, stanowiące integralną część legalnego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej.*

Polscy przywódcy podziemni spędzili 3 miesiące w więzieniu NKWD na Łubiance, gdzie byli intensywnie przesłuchiwani i „przygotowywani” do pokazowego procesu.

Proces pokazowy rozpoczął się 18 czerwca. Odbывał się według wzorów sowieckich, które nie miały jakiegokolwiek związku z procesem sądowym w demokratycznym państwie. Był on zarazem jawnym pogwałceniem międzynarodowych umów, które nie uznają sądenia władz państwowych jednego państwa przez organa sądowe innego państwa na mocy jego przepisów prawnych. Opierał się jedynie na przepisach umowy z 26 lipca 1944 roku pomiędzy PKWN a rządem ZSRR o pasie przyfrontowym i ochronie tyłów frontu oraz zaakceptowanej przez Rząd Tymczasowy uchwały z 22 lutego 1945 roku o pasie przyfrontowym.

Sądowi przewodniczył gen. Wasilij Ulrich, pełniący funkcję przewodniczącego Kolegium Wojskowego Sądu Najwyższego ZSRR. W latach 1936–1938 przewodniczył sądom, które skazywały masowo na śmierć tysiące osób w czasach stalinowskiej wielkiej czystki.

W akcie oskarżenia zarzucono: organizację podziemnych oddziałów zbrojnych Armii Krajowej na tyłach Armii Czerwonej, utworzenie podziemnej organizacji wojskowo-politycznej „NIE”, działalność terrorystyczno-dywersyjną i szpiegowską podziemnych oddziałów zbrojnych AK i NIE, pracę nielegalnych radiostacji nadawczo-odbiorczych na tyłach Armii Czerwonej, plan

przygotowania wystąpienia zbrojnego w bloku z Niemcami przeciwko ZSRR. Stwierdzono też „nielegalność” AK, RJN i Rady Ministrów na Kraj, działających na terenie Polski.

Akt oskarżenia był jawnym stwierdzeniem przez władze sowieckie faktu, że władze polskie niezależne od Moskwy są nielegalne, a więc uznaniem, że przyszła Polska ma być krajem zależnym od ZSRR.

W trakcie procesu przesłuchano również w charakterze świadków oskarżenia niektórych, złamanych długotrwałym śledztwem, oficerów i żołnierzy AK i „NIE” uwięzionych wcześniej. Recytowali oni przygotowane zawczasu zeznania obciążające oskarżonych aktami sabotażu, wywiadem, dywersją, posługiwaniem się radiostacjami na tyłach Armii Czerwonej.

Następnie przemawiali sowieccy obrońcy z urzędu oskarżonych, których ci poznali dopiero na sali sądowej. W imieniu swoich klientów przyznawali się do winy, zapewniali o ich skruszę i prosili sąd o okazanie prawdziwie sowieckiej wielkoduszności. Tylko niektórzy prosili o uniewinnienie oskarżonych. Trzech Polaków broniło się samodzielnie. Generał L. Okulicki wygłosił długie przemówienie, w którym stanowczo zaprzeczając zarzutowi współpracy z Niemcami, przyznał się do części zarzutów - rozkazu ukrycia broni i sprzętu wojskowego, kierowaniu organizacją wojskową „NIE”, posługiwaniu się radiostacjami, prowadzeniu wywiadu. Za starcia zbrojne i akty dywersji wziął odpowiedzialność, choć stwierdził, że nie były jego intencją, a pozbawiony był łączności z okręgami zabużańskimi. Wicepremier J. S. Jankowski przyznał się do politycznej odpowiedzialności za zarzucane mu działania i nadzoru nad organizacją „NIE” oraz posługiwania się radiostacjami. Natomiast Z. Stypułkowski, działacz obozu narodowego, jako jedyny w śledztwie nie przyznał się do niczego. W ostatniej mowie odrzucił wszelkie oskarżenia i żądał uniewinnienia.

Na kary zostali skazani: generał Okulicki -10 lat, wicepremier Jankowski -8 lat A. Bień i S. Jasiukowicz - 5 lat, K. Pużak - 1,5 roku, K. Bagiński - 1 rok, A. Zwierzyński - 8 miesięcy, E. Czarnowski - 6 miesięcy, J. Chaciński, S. Mierzwa, Z. Stypułkowski i F. Urbański - 4 miesiące. K. Kobyłański, S. Michałowski i J. Stemler zostali uniewinnieni.

Antoni Pajdak nie przyznał się do winy podczas śledztwa i został skazany w innym tajnym procesie w listopadzie 1945 roku na 5 lat więzienia.

Kazimierz Pużak i Stanisław Mierzwa po powrocie do kraju zostali ponownie aresztowani przez UB. Bagiński i Stypułkowski zostali zmuszeni do emigracji.

Adw. Adam Bień - po powrocie do kraju wykonywał pracę adwokata, prowadził kancelarię w Przasnyszu. Swoje przeżycia opisał w książkach: „Bóg wysoko - dom daleko”, „Bóg wyżej - dom dalej”, „Bóg dał - Bóg wziął” oraz „Listy z Łubianki”.

Adw. Zbigniew Stypułkowski - po odsiedzeniu wyroku wrócił do kraju, skąd wkrótce wyjechał za granicę, gdzie działał w strukturach politycznych emigracji. Swoje przeżycia opisał w książce „Zaproszenie do Moskwy”.

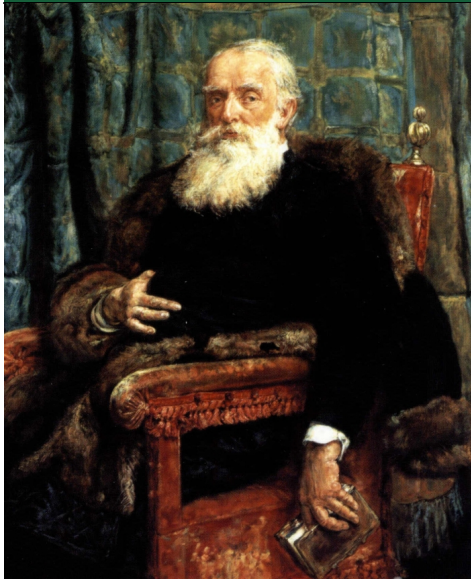
Adw. Antoni Pajdak - po odbyciu kary zesłano go na Syberię. Do Polski wrócił w 1955 r. i podjął na krótko praktykę adwokacką w Warszawie. Był jednym z założycieli Komitetu Obrony Robotników i Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Szykanowany do końca życia. Zmarł w 1988 r.

Adw. Stanisław Mierzwa po powrocie do kraju został aresztowany przez UB i w 1947 r. skazany na 10 lat więzienia. Wyrok na mocy amnestii obniżono do 7 lat. Na wolność wyszedł w 1953 r. W latach 1956-1975 pracował jako adwokat w Krakowie.

Adw. Józef Chaciński po powrocie do Polski prawdopodobnie wykonywał zawód adwokata.

Zdarzyło się dziś... 19 czerwca

19 czerwca 1897 r. zmarł adw. Henryk Krajewski (ur. 20 grudnia 1824), uczestnik powstania styczniowego, trzykrotnie zsyłany na Sybir, skąd za każdym razem wracał, znakomity cywilista. Jego portret namalował Jan Matejko.

Ukończył prawo na uniwersytecie w Moskwie. Po raz pierwszy został aresztowany jako lider młodzieżowego ruchu patriotycznego, tajnego ruchu niepodległościowego w Warszawie i na 3 lata osadzony w cytadeli. Po dwóch próbach samobójczych pozostały mu blizny na twarzy, które później ukrywał za gęstą brodą.

Skazano go na osiem lat syberyjskiej katorgi. Drogę na Syberię odbył pieszo. Przeżył zesłanie, ożenił się w jego trakcie, zarabiał na życie nauczaniem francuskiego.

Po powrocie z Syberii otrzymał posadę w ordynacji Zamoyskich, jako powszechnie szanowany Sybirak. Znowu zaangażował się politycznie, został sekretarzem Delegacji Miejskiej Warszawy, wchodził w skład Tymczasowej Rady Miejskiej, a później został wybrany do Warszawskiej Rady Miejskiej. Ponownie aresztowano go i zesłano na Sybir, skąd wrócił po 3 miesiącach.

Gdy w styczniu 1863 roku wybuchło powstanie, z początku sceptyczny Krajewski, jednak się do niego przyłączył. Po upadku powstania, został po raz trzeci zesłany na Sybir – na kolejne trzy lata. Powrócił i tym razem i rozpoczął w Warszawie intensywną działalność adwokacką. Był znany jako wybitny cywilista, znał kilka europejskich języków. W czasach, gdy nie istniał (pod zaborem rosyjskim) samorząd adwokacki, adw. Krajewski powołał do życia w roku 1885 Kasę Pomocy Adwokatów Przysięgłych. Zarządowi Kasy przysługiwało prawo skreślenia z listy członków adwokatów, którzy dopuścili się czynu niegodnego. Krajewski zabiegał o powołanie samorządu adwokackiego, opracował projekt Rady Obrończej, jednak nie został on przyjęty.

Adw. Krajewski zmarł w 1897 roku.

19 czerwca 2009 r. uchwałą NRA nr 49/2009 wprowadzono nową ujednoliconą wizualizację godła i znaku Adwokatury Polskiej: „Godłem Adwokatury jest srebrny orzeł w koronie, wznoszący się do lotu, stojący na białej wstędze z dewizą Prawo, Ojczyzna, Honor, otoczony liśćmi wawrzynu i dębu”; § 2 ustanowiono znak „Adwokatura Polska”, będący stylizowanym graficznym wizerunkiem orła z małymi literami „a” i „p” odpowiednio po prawej i po lewej stronie, z napisem w dwóch wariantach. Na podstawie owego znaku „Adwokatury Polskiej” wprowadzono

system zewnętrznej identyfikacji wizualnej Adwokatury. Zasady korzystania z zarejestrowanego znaku „Adwokatura Polska” określiło Prezydium NRA.

Zdarzyło się dziś... 22 czerwca

22 czerwca 1913 r. urodził się adw. Władysław Siła-Nowicki (zmarł 25 lutego 1994) - żołnierz Armii Krajowej, działacz polityczny, opozycjonista antykomunistyczny, więzień okresu stalinowskiego.

Jego życiorys czyta się jak ekscytujący scenariusz filmu, w którym nie brakuje scen bitewnych, okrucieństwa stalinowskich więzień, grozy wyroku śmierci, cudownego ocalenia, ani też płomiennych adwokackich przemówień w sądzie, współdziału w tworzeniu historii Polski niepodległej i kontrowersyjnych dla jemu współczesnych decyzji.

Jego młodość przypadła na dwudziestolecie międzywojenne i czas II wojny światowej. W 1935 roku ukończył studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Aplikację adwokacką rozpoczął w Warszawie w 1937 r., pracował w Departamencie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (1936-1939). W 1938 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy w Grudziądzu w stopniu podporucznika kawalerii ze starszeństwem. W czasie kampanii wrześniowej jako młodszy oficer należał do VI Pułku Strzelców Konnych Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego. Już 19 września został ranny, ale udało mu się przedostać do Warszawy a potem do Beresteczka, gdzie 21 października ożenił się. Wrócił potem do Warszawy, gdzie prowadził działalność konspiracyjną w ZWZ, a później w AK - w oddziałach KEDYW-u. Walczył w Powstaniu Warszawskim, odniósł kolejne rany, zaś po upadku powstania przedostał się do Lublina, gdzie zaangażował się w działalność Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”.

W latach 1945-46 został wybrany na stanowisko wiceprezesa Stronnictwa Pracy w okręgu lubelskim. Nie udało mu się uniknąć aresztowania i 16 września 1947 roku został schwytyany podczas próby ucieczki na Zachód. Poddawany torturom,

na koniec został skazany na śmierć przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie. Czekając na wykonanie wyroku, zaplanował wraz ze współwięźniami ucieczkę, ale zdradzony przez jednego z nich, trafił do karceru. Dzięki wstawiennictwu siostry Feliksa Dzierżyńskiego-Aldony i interwencji sowieckiego ambasadora Lebediewa, kara śmierci została zamieniona na karę dożywotniego więzienia. Przez kilka lat przenoszono go: z Warszawy, do Rawicza, Wronek i Strzelców Opolskich. Los po raz kolejny uśmiechnął się do niego w 1956 roku, gdy mecenas Siła-Nowicki wyszedł na wolność, a rok później doczekał się pełnej rehabilitacji.

To jednak wcale nie był szczęśliwy koniec życiowych zmagania. Siła-Nowicki rozpoczął trwającą 24 lata przygodę w zawodzie adwokata, do którego przygotowywał się jeszcze przed wojną. Był obrońcą w licznych procesach politycznych, m.in. KOR-u, KPN-u oraz członków „Solidarności”. Został między innymi pełnomocnikiem matki zamordowanego Grzegorza Przemyska.

Pozostawał w ścisłych relacjach z Kościołem katolickim. Od 1965 roku aktywnie działał w Klubie Inteligencji Katolickiej w Warszawie. Należał do Zespołu Informacyjnego przy Prymasie Polski kard. Stefanie Wyszyńskim. W 1969 roku został doradcą prawnym Episkopatu Polski – na prośbę kard. Wyszyńskiego. Od 1981 roku zasiadał w Prymasowskiej Radzie Społecznej, a w 1983 roku na prośbę ks. Jerzego Popiełuszki, wygłaszał prelekcje w kościele św. Stanisława Kostki.

Działał w opozycji antykomunistycznej – w grudniu 1975 roku podpisał „List 59.” Był też współautorem statutu „Solidarności” oraz doradcą Lecha Wałęsy w latach 1980-1981.

Jego niespożyta energia nie wyczerpała się, mimo że w 1983 roku ukończył 70 lat i musiał przejść na emeryturę. Jeszcze bardziej zaangażował się wówczas w propagowanie wartości NSZZ „Solidarność”. W lutym 1984 roku w liście otwartym do gen. Wojciecha Jaruzelskiego protestował przeciw bezprawiu Służb Bezpieczeństwa. Z kolei dwa lata później podjął kontrowersyjną decyzję – przystąpił do Rady Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa. Potrafił wykorzystać tę sytuację – jako jedyny w tym gronie domagał się wyjaśnienia zbrodni NKWD na polskich jeńcach w Katyniu i innych miejscach kaźni.

W 1988 roku był doradcą w strajku w stoczni w Stoczni Gdańskiej, jeździł też pomagać strajkującym w Szczecinie i na Śląsku.

W 1989 r. Władysław Siła-Nowicki uczestniczył w obradach Okrągłego Stołu, gdzie m.in. wnioskował o uczczenie minutą ciszy zamordowanych księży: Stefana Niedzielaka i Stanisława Suchowolca. W lutym 1989 roku reaktywował Stronnictwo Pracy. W drugiej połowie ósmej dekady swojego życia startował do Sejmu, a także – również bez skutku – kandydował na stanowiska prezydenta. W latach 1992-94 był sędzią Trybunału Stanu.

Znajomi wspominali go jako człowieka o niezwykłym talencie oratorskim. Nie tylko sale rozpraw uwodził swoimi przemówieniami, także w celi, w której czekał na wyrok śmierci, przyciągał uwagę swoimi opowieściami o „Ogniem i mieczem” Henryka Sienkiewicza. Potrafił wlać otuchę w serca tych, którzy się razem z nim znaleźli w trudnych sytuacjach, bywało, że beznadziejnych. Jego pisma sądowe i wystąpienia nie pozbawione były drobnych złośliwości wobec adwersarzy, ale mimo wszelkich życiowych przeciwności, był człowiekiem pogodnym.

Zmarł 25 lutego 1994 roku w Warszawie, w wieku 81 lat.

XXVIII Ogólnopolski Rejs Adwokacki po Jezioraku

XXVIII Ogólnopolski Rejs Adwokacki im. Adwokat Marii Budzanowskiej po Jezioraku, zorganizowany przez Okręgową Radę Adwokacką w Olsztynie oraz Komisję Integracji Środowiskowej, Kultury, Sportu i Turystki Naczelnej Rady Adwokackiej odbył się od 14 do 17 czerwca.

Iława przyjęła uczestników rejsu piękną pogodą. W godzinach rannych adw. Stanisław Estreich, przewodniczący Komisji zaprosił uczestników na śniadanie w Porcie 110. Następnie odbyło się uroczyste otwarcie Rejsu, zebranych przywitał adw. Andrzej Kozielski, Stefan Salomon dziekan ORA w Olsztynie oraz Stanisław Estreich, dziekan ORA w Lublinie.

W rejsie uczestniczyli znakomici goście, członkowie NRA: adw. Andrzej Zwara, prezes Ośrodka Badawczego Adwokatury, adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA, adw. Mirosława Pietkiewicz, przewodnicząca Centralnego Zespołu Wizytatorów, adw. Justyna Mazur, dziekan ORA w Bydgoszczy oraz adw. Stanisław Kłys z Krakowa, członek Naczelnej Rady Adwokackiej, który wykonał znakomite zdjęcia uczestnikom rejsu.

Udział w rejsie wzięło ponad 80 osób, przede wszystkim adwokaci i aplikanci adwokaccy z całej Polski, którzy płynęli na 20 jednostkach.

Regaty Żeglarskie odbyły się w dwóch kategoriach: tzw. krótkiej i na dystans.

W regatach krótkich bezkonkurencyjny pierwszy był jacht TOMCOLOR ze sternikiem adw. Przemysławem Piotrowskim z Warszawy, II miejsce zajął jacht Maribo ze sternikiem Arturem Latawcem z Krakowa, III był jacht XYZ ze sternikiem Tomaszem Nastajem, ze znakomitym załogantem adw. Luką Szaranowiczem.

W regatach długodystansowych również I miejsce zajął jacht TOMCOLOR ze sternikiem Przemysławem Piotrowskim z Warszawy, II miejsce zajął jacht Maribo ze sternikiem adw. Arturem Latawcem z Krakowa, III miejsce jacht Suka Welker - Orły Temidy z Bydgoszczy, na czele ze sternikiem Andrzejem Małeckim i znakomitym załogantem adw. Justyną Mazur. Zaznaczyć należy, iż załoga z Bydgoszczy po raz pierwszy stanęła na podium zwycięzców Regat, co wywołało wielką owację uczestników rejsu.

W czasie rejsu odbyły się również inne imprezy sportowe. Rozegrano w Jażdżówkach w pięknym Ośrodku Wypoczynkowym Gerczak bardzo zacięty mecz w piłce nożnej, gdzie adwokaci z Wielkopolski zmierzyli się z reprezentacją Katowic, wspomaganą przez zawodników z Ławy: adw. Pawła Olszewskiego i apl. adw. Dawida Rykaczewskiego i Karola Szydzika, którzy ostatecznie wygrali mecz 3:2. Odbył się również mecz piłki siatkowej, gdzie między sobą rywalizowali zawodnicy z Katowic i wygrała drużyna w składzie: Ksenia Ziajska, Magda Spyra, Sławomir Oleksiak, Adam Stanek, Krzysztof Nowak i Mariusz Sanocki. Uczestnicy rywalizowali również w tenisie ziemnym i wśród kobiet najlepszą była Ksenia Ziajska z Katowic przed Magdą Spyrą z Katowic. Natomiast wśród mężczyzn najlepszy był Mariusz Sanocki z Gdyni, przed Krzysztofem Nowakiem z Katowic i Sławomirem Oleksiakiem również z Katowic.

Odbyły się również zawody wędkarskie, które zorganizował i sponsorował Szef Firmy „Cupido” Marcin Deuter. Zawody odbyły się w kategorii spinningowej oraz spławikowej.

W spinningu najlepszy był Andrzej Kozielski, natomiast w zawodach spławikowych mistrzem został 9-letni Ignacy Tomasiak, najmłodszy uczestnik Rejsu z Krakowa, który złowił 12 ryb.

Najbardziej wszechstronnym żeglarzem został adw. Przemysław Piotrowski z Warszawy, a najsympatyczniejszą uczestniczką rejsu została Pani Katarzyna Mosakowska z Sopotu, której puchar wręczył adw. Stanisław Estreich.

Za udany debiut puchar otrzymał adw. Aleksander Gut wraz z małżonką z Krakowa.

Pragnę podziękować wydawnictwu C.H. Beck za ufundowanie dla zwycięzców regat i zmagania sportowych cennych nagród.

Szczególnie dziękuję za ufundowanie nagród - wyrobów firmy „URODA”, jej właścicielowi Sławomirowi Piotrowskiemu. Dziękuję również za dostarczenie uczestnikom rejsu wyrobów spożywczych firmy „Dominik” jej właścicielowi Dominikowi Pawlikowskiemu oraz Marcinowi Deuterowi za ufundowanie nagród wędkarskich.

Serdecznie zapraszam Wszystkich żeglarzy oraz sympatyków żeglarstwa na kolejny rejs w przyszłym roku. Organizatorzy chcieliby zachęcić młodych adwokatów, a szczególnie aplikantów adwokackich do udziału w kolejnym rejsie, jednej z najstarszych imprez Adwokatury.

Miło przyjęliśmy głosy wielu doświadczonych adwokatów żeglarzy, sugerujących sponsorowanie przez patronów wpisowego związanego z udziałem w rejsie aplikantów adwokackich. Z naszej strony chcąc zachęcić młodych prawników do udziału w rejsie, postanowiliśmy znacznie obniżyć składkę wpisowego dla aplikantów adwokackich do kwoty 250zł.

Serdecznie zapraszamy do udziału w rejsie w przyszłym roku.

Z żeglarskim pozdrowieniem

adw. Andrzej Kozielski

Wydarzenia integracyjne izby lubelskiej

Na przełomie maja i czerwca Izba Adwokacka w Lublinie zorganizowała imprezy integracyjne. W dniach 31 maja - 3 czerwca odbył się XI Ogólnopolski i XIX Izby Adwokackiej w Lublinie Rajd Rowerowo-Motocyklowo-Pieszcy „Zamość 2018”. Z kolei 16 czerwca 2018 roku odbyło się drugie plenerowe spotkanie adwokatów i aplikantów Izby Adwokackiej w Lublinie.

Poniżej publikujemy relacje autorstwa adw. Paweł Suskiewicz, komandora Rajdu oraz adw. Macieja Chorągiewicza.

Relacja z XI Ogólnopolskiego i XIX Izby Adwokackiej w Lublinie Rajdu Rowerowo - Motocyklowo - Pieszego „Zamość 2018”

W dniach od 31 maja do 3 czerwca bieżącego roku odbył się XI Ogólnopolski i XIX Izby Adwokackiej w Lublinie Rajd Rowerowo-Motocyklowo-Pieszcy „Zamość 2018”.

W tym szczególnym roku, 100-lecia Adwokatury Polskiej, gościliśmy w Zamościu, perle renesansu i wizytówce Roztocza. Zamość za sprawą unikalnego zespołu architektoniczno-urbanistycznego Starego Miasta zwany jest „Padwą Północy” lub „miastem arkad”.

Znakomite usytuowanie Hotelu „Zamojski” i niepowtarzalny klimat miasta sprawiły, że uczestnicy naszego rajdu spędzili tu niezapomniane chwile. Hotel położony jest przy Rynku Wielkim zachowanym od czasu założenia miasta tj. od 1580 roku w oryginalnym układzie urbanistycznym o wymiarach 100 na 100 metrów z ratuszem i tzw. kamienicami ormiańskimi. W trakcie naszego spotkania zwiedziliśmy Zamość wraz z profesjonalnym przewodnikiem, ale także wiele ciekawych przyrodniczo i historycznie miejsc na Roztoczu, włącznie z pokonaniem tzw. szlaku walk partyzanckich z Kosobud do Bondyrza. Część trasy pokonaliśmy płynąc kajakami z Obroczy do urokliwego Zwierzyńca.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt powołania w trakcie Rajdu Klubu Rowerowego Adwokatury Polskiej. Akt założycielski podpisano i ogłoszono w dn. 31 maja 2018r. na Rynku Starego Miasta. Dokument sygnowali adwokaci założyciele w osobach: Andrzeja Kozielskiego, Pawła Surmacza i Cezarego Lipko. Dokonano też wyboru władz Klubu i przyjęto jego Regulamin. Prezesem Zarządu został adw. Cezary Lipko z izby lubelskiej, sekretarzem adw. Paweł Surmacz z izby rzeszowskiej, zaś skarbnikiem adw. Sławomir Stolarz z izby lubelskiej. Uroczystości dokumentowała lokalna telewizja TV oraz przedstawiciele prasy.

W tegorocznym spotkaniu udział wzięło ponad 70 uczestników, adwokatów i aplikantów adwokackich z: Krakowa, Warszawy, Rzeszowa, Olsztyna, Bydgoszczy, Torunia, Łodzi, Częstochowy i Lublina.

Pogoda znakomicie dopisała, najwytrwalsi uczestnicy grupy rowerowej przejechali łącznie ponad 200 km, zaś grupy pieszej pokonali nawet 20 km na trasach rajdu.

Szczególne podziękowania należą się adw. Stanisławowi Estreichowi, dziekanowi ORA w Lublinie oraz przewodniczącemu Komisji Integracji Środowiskowej, Kultury, Sportu i Turystyki NRA za pomoc i wsparcie w organizacji naszego adwokackiego spotkania.

Należy podkreślić, iż takie wydarzenia wybitnie służą integracji środowiska adwokackiego, są polem wymiany poglądów i doświadczeń adwokatów i aplikantów adwokackich oraz wspaniale łączą funkcje edukacyjną z rekreacyjno-sportową.

/-/ Adw. Paweł Suskiewicz, Komandor Rajdu

RELACJA Z PLENEROWEGO SPOTKANIE DZIECI ADWOKATÓW ORAZ APLIKANTÓW WRAZ Z RODZINAMI

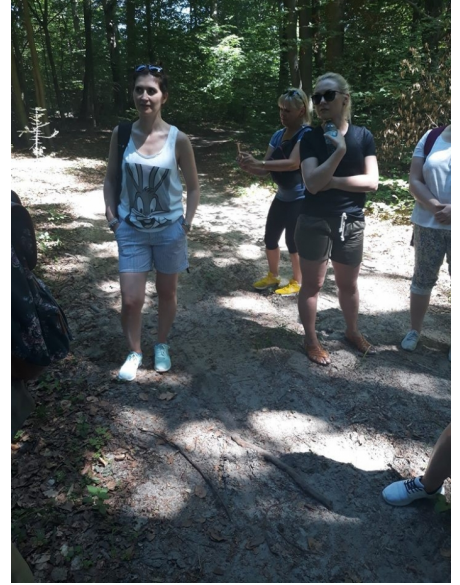
W ubiegłym roku Okręgowa Rada Adwokacka w Lublinie po raz pierwszy zorganizowała letnie plenerowe spotkanie adwokatów oraz aplikantów adwokackich połączone z obchodzeniem radosnego święta „Dnia dziecka”.

W tym roku, by tradycji stało się zadość, w dniu 16 czerwca 2018 roku odbyło się drugie plenerowe spotkanie adwokatów i aplikantów Izby Adwokackiej w Lublinie. Od godziny 11, w pięknym ogrodzie Hotelu „Korona”, rozpoczęliśmy spotkanie, w którym brało udział ponad 130 osób, w tym 74 dzieci. Pogoda dopisała, a dzieci brały udział w wielu grach i zabawach prowadzonych przez grupę animatorów, między innymi szukały skarbu i puszczały bańki mydlane. Najciekawszą z nich, ku przerażeniu troskliwych mam, było polewanie się z armatek wodą. Szczęśliwie temperatura powietrza była wysoka, więc chyba żadne z dzieci się nie przeziębiło, aby wystudzić jeszcze bardziej temperament naszych pociech, można było poczęstować się lodami. Opiekunowie również brali udział w różnych konkurencjach, co wzbudziło niemały podziw, ale też i wesołość wśród publiczności. Mniejsze dzieciaki bawiły się na placu zabaw. Dzięki temu rodzice i dziadkowie mogli w cieniu obserwować dzieci i cieszyć się rozmową w mniej formalnej atmosferze. Po niemalże trzygodzinnej zabawie wszyscy opuszczaliśmy miejsce naszego spotkania w radosnym nastroju, a gdzieś padły nieśmiałe propozycje organizowania przez Radę zimą kuligu.

Adw. Maciej Chorągiewicz

/członek ORA w Lublinie_/

Kronika Naczelnej Rady Adwokackiej

Prezentujemy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej.

16 czerwca, adw. Jacek Trela, prezes NRA, wziął udział w Zgromadzeniu Izby Adwokackich w Opolu i Wrocławiu. W zgromadzeniu opolskim uczestniczył również adw. Henryk Stabla, skarbnik NRA.

16 czerwca, adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA, wzięła udział w Zgromadzeniu Izby Adwokackiej w Białymstoku. W zgromadzeniu uczestniczyła również adw. Mirosława Pietkiewicz, członek NRA, adw. Ewa Krasowska, rzecznik dyscyplinarny Adwokatury oraz adw. Janusz Steć, dziekan ORA w Siedlcach.

16 czerwca, adw. Tomasz Jachowicz, członek Prezydium NRA, wziął udział w Zgromadzeniu Izby Adwokackiej w Szczecinie.

18 czerwca, adw. Andrzej Siemiński wziął udział w Warszawie w uroczystości wręczenia nagród Laureatom Konkursu na najlepsze prace habilitacyjne i doktorskie. Konkurs organizowany jest przez redakcję i komitet redakcyjny "Państwa i Prawa" oraz Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska.

18 czerwca, adw. prof. Piotr Kardas, wiceprezes NRA oraz adw. Stanisław Kłys, członek NRA uczestniczyli w uroczystości wręczenia odznaki "Adwokatura Zasłużonym" o. prof. Janowi Andrzejowi Kłoczowskiemu OP. Wydarzenie odbyło się w Klubie Adwokatów w Krakowie.

19 czerwca, odbyło się posiedzenie Prezydium NRA. Omówiono bieżące sprawy samorządowe.

Zaproszony na posiedzenie Prezydium NRA adw. Dariusz Goliński omówił propozycje zmian do projektu ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawej i edukacji prawnej. Prezydium NRA przyjęła uchwałę w tej sprawie. ([czytaj więcej](#))

Adw. Jerzy Glanc, wiceprezes NRA, poinformował, że spotkał się z projektantem, który ma przedstawić propozycję tablicy pamiątkowej na 100-lecie Adwokatury Polskiej, zgodnie z uchwałą NRA nr 40 /2018.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej na wniosek Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu przyznało odznakę „Adwokatura Zasłużonym” adw. dr. Wojciechowi Kubiakowi.

Adw. prof. Piotr Kardas, wiceprezes NRA, poinformował, że wraz z adw. Jackiem Trelą, prezesem NRA spotkali się z przedstawicielami redakcji „Młodej Palestry”. Omówiono plany modyfikacji profilu pisma i jego finansowania.

Prezydium przedyskutowało kwestie finansowe, które przedstawił adw. Henryk Stabla, skarbnik NRA.

19 czerwca, adw. Jacek Trela, prezes NRA i adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, wręczyli nagrodę Adwokatury "Złota Waga" red. Tomaszowi Pietrydze, zastępcy redaktora naczelnego Rzeczpospolitej. W uroczystości uczestniczyli również: sędzia TK Stanisław Rymar, adw. Agnieszka Metelska, adw. Andrzej Siemiński, adw. Przemysław Rosati, adw. Jakub Jacyna i adw. Antoni Bojańczyk. ([czytaj więcej](#))

20-21 czerwca, członkowie NRA - adw. Bartosz Grohman i adw. Przemysław Rosati uczestniczyli w kongresie "Prawo dla odpowiedzialności" zorganizowanym w Warszawie przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa Elsa.

22 czerwca, adw. Jacek Trela, prezes NRA uczestniczył w ślubowaniu adwokatów izby adwokackiej w Krakowie.

22 czerwca, adw. Jacek Trela, prezes NRA i adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA uczestniczyć będą w Zgromadzeniu Izby Kieleckiej.